

DIARI DE SESSIONS DE LA **COMISSIÓ DELS DRETS HUMANS** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

D.L.P.M. 2000-1996

Fq.Con.núm.33/27

IV Legislatura

Any 1999

Número 11

Presidència
de l'Honorable Sra. Maria del Pilar Ferrer i Bascuñana.

Sessió celebrada dia 10 de febrer del 1999.

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

I.- PROPOSICIONS NO DE LLEI:

1) RGE núm. 5005/98, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a violència contra les dones.

94

LA SRA. PRESIDENTA:

Bon dia, en primer lloc, demanaria si hi ha substitucions.

LA SRA. AMER I RIERA:

Gràcies, Sra. Presidenta. Mercè Amer substitueix Joan Mesquida.

LA SRA. VIDAL I BURGUERA:

Joana Vida pel Sr. Balanzat.

LA SRA. THOMÀS I ANDREU:

Margalida Thomàs substitueix Pep Portella.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, senyors diputats.

I.1) Proposició no de llei RGE núm. 5005/98, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a violència contra les dones.

L'ordre del dia de la sessió d'avui té un punt únic, la Proposició no de llei RGE núm. 5005/98, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a la violència contra les dones. Per defensar-la, té la paraula la Sra. Ferrando.

LA SRA. FERRANDO I BARCELÓ:

Gràcies, Sra. Presidenta. Senyores diputades, senyors diputats. El Grup Parlamentari Popular va presentar, es va registrar un dia abans, però volia presentar aquesta proposició no de llei dia 25 de novembre, que és el dia que a tot arreu es commemora la no violència contra les dones.

Hem parlat ja bastant en aquest parlament que la violència exercida contra les dones, la violència en totes les seves vessants, violència física, violència psicològica, violència sexual, és declarada com una vulneració del que són els drets humans. Aleshores, el Grup Parlamentari Popular volia, a través d'aquesta iniciativa, manifestar el rebuig, per part d'aquest parlament, de tots aquells actes de violència exercida contra les dones.

Donaré només una sèrie de dades perquè, per desgràcia, la societat actual, i no només a determinades societats, sinó que fins i tot a les que podem considerar com més modernes, encara es produeixen actes de violència. Segons Nacions Unides, cada any al món, dos milions de dones són mutilades sexualment mitjançant l'ablació del clítoris, a Estats Units cada devuit minuts es maltracta una dona, a l'Índia cinc dones són cremades al dia a conseqüència a disputes en relació amb la dot, a Perú el 70% dels delictes denunciats a la policia són per maltractaments cap a les dones; a Noruega, el 25% de les dones pateixen també abusos sexuals; i no és exempt d'aquestes coses el nostre país, a Espanya, com vàrem dir l'altre dia, 91 dones moriren l'any 97, i també a les nostres illes són molts els casos de dones que pateixen violència domèstica.

La iniciativa que presentàvem és, un poc, aquest rebuig cap a la violència exercida cap a les dones, com una vulneració, dic, dels drets humans, i és el primer punt que proposàvem. Tal vegada hauria de fer una rectificació, que segurament els diputats i les diputades admetrien, i és que s'instaven totes les institucions a continuar treballant per intensificar les actuacions per eradicar i prevenir aquesta tara social, tal vegada des del Parlament és un poc difícil dir a totes les institucions, però era un poc per fer la cridada a totes elles, perquè jo crec que no només el Govern autonòmic, sinó també a través dels consells insulars, a través dels ajuntaments, fins i tot també des d'aquest parlament, jo crec que s'ha de continuar treballant i intensificant les actuacions, si en tot cas aquí s'hagués de modificar "totes les institucions", especificarem més, no hi ha cap problema, però era una mica la idea que totes les institucions i tota la societat estiguessin compromeses a eradicar aquesta violència exercida contra les dones.

Quant al segon punt, aquesta proposta venia perquè, segons una resolució del Parlament Europeu es volia proposar que l'any 99 fos l'Any Europeu contra la violència exercida contra les dones, al final sembla ser que no va ser una iniciativa que s'acceptàs, sinó que l'any 99 ha estat dedicat a les persones majors, ens sembla bé, però llavors la proposta que presentam és que, si no ha pogut ser l'any 99, es mantengui aquesta iniciativa, que sigui l'any 2000, l'Any Europeu contra la violència vers les dones.

Quant a la darrera proposta, he dit abans que, efectivament, dia 25 de novembre, és el dia que a tot arreu es considera com el Dia de la no violència contra la dona, i tot això prové perquè dia 25 de novembre de l'any 60, unes germanes, a Santo Domingo, a República Dominicana, perdó, mentre anaven a visitar els seus marits, varen ser interceptades per uns serveis militars i foren víctimes de tot tipus de crueltats i tortures abans de ser assassinades. Arran d'aquesta data, efectivament, es va proposar l'any 81, a un encontre de dones, que es dedicàs aquest dia a commemorar la no violència contra les dones, però sembla ser que no ha estat declarat per Nacions Unides com aquest dia, es ve celebrant, els diferents col·lectius, les diferents institucions, efectivament, aquest dia recorden i posen de manifest la violència que s'exerceix contra les dones, però no existeix una declaració per part de Nacions Unides d'aquest dia, com a tal. Llavors, la proposta és que el Parlament d'aquestes illes es dirigeixi al Govern de la Nació perquè, per part del representant que pugui tenir a Nacions Unides, sol·liciti que aquest dia es declari com el Dia Internacional, i aquí sí que hi ha una errada, seria Dia Internacional de la no violència contra les dones, sigui proclamat així per Nacions Unides.

I esperam, supòs que totes les diputades i els diputats, que això pugui ser, que aquest dia s'hagi de celebrar o commemorar o recordar, sigui poc temps, perquè això suposarà que, efectivament, la violència s'ha eradicat.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Diputada. Per fixar posicions, té la paraula, en primer lloc, la diputada Sra. Vidal, pel Grup Parlamentari Mixt.

LA SRA. VIDAL I BURGUERA:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Bé, dir d'entrada que donarem suport a aquesta proposta que fa la representant del Grup Popular, i dir que el fet que es presenti aquesta proposta avui i que ahir horabaixa el plenari aprovàs també una proposició no de llei per donar suport institucional a les dones que són víctimes de maltractaments, no és perquè sí, sinó que és fruit que es viuen, la dona i, encara ahir també es va dir que una dona de València, em sembla que era, va morir també a mans del seu home, i tenia 42 anys; es va poder comprovar també ahir horabaixa la conscienciació social que existeix enfront d'aquest problema, i la necessitat de donar-li una resposta. Vàrem constatar també que malgrat les campanyes i les informacions que es donen sobre els drets de les dones, que les dones tenen i sobre els recursos que la societat posa al seu abast, avui en dia encara existeixen moltes dones maltractades, com el cas que he esmentat d'ahir.

És positiu, per tant, que les institucions rebutgem els comportaments que tan de mal ocasionen a la nostra societat, però, a més, hem de dur a terme actuacions més adients per fer desaparèixer i per prevenir aquest greu problema.

L'existència d'un any europeu contra la violència vers les dones pot ajudar a augmentar la conscienciació sobre aquest problema, aquest greu problema. Fa poc, l'any 97, el Parlament Europeu va adoptar una resolució sobre una campanya europea de tolerància zero enfront de la violència contra les dones que constitueix una passa més en la desaparició d'aquesta tara social. Tenir un dia, per tant, dedicat a aquest atemptat contra el dret de les dones, ens pot fer reflexionar conjuntament sobre quins mecanismes hem de potenciar per, de mica en mica, anar fent-ho desaparèixer de dins la nostra societat.

Per tant, repetir que ens sembla molt bona aquesta proposta i li donarem suport.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Diputada. Seguidament fixarà posicions pel Grup Parlamentari d'Esquerra Unida la diputada Sra. Thomàs.

LA SRA. THOMÀS I ANDREU:

Gràcies, Sra. Presidenta. senyores diputades, senyors diputats. És una proposició no de llei a la qual, evidentment, hem de donar suport, però també hem de dir que no basta les declaracions d'anys internacionals, de commemoracions, si no hi ha una voluntat clara d'eradicar de manera radical aquesta tara social, com diu el primer apartat de la proposició no de llei.

És evident que dirigir-se a totes les institucions, com ha dit la diputada proponent, Sra. Ferrando, queda molt enlaire, hauria de ser instar totes les administracions i tots aquells organismes que realment tenen instruments per realment treballar i intensificar la lluita contra aquesta pràctica, perquè posin tots els mitjans necessaris per tal que sigui un fet que no s'hagi de commemorar un dia contra la violència domèstica. I en aquest sentit, si de cas, no sé si es fa una proposta alternativa, però seria instar les administracions públiques en tots els seus àmbits, tant insular, com municipal, com autonòmic, i tots aquells organismes o entitats socials que treballen respecte de l'educació i a tot allò que pugui significar prevenció, per tal d'establir mecanismes que realment facin de cada vegada molt més difícil aquest tema.

Per altra banda, ja ho ha dit la Sra. Vidal, malauradament avui discutim aquesta proposició no de llei, i ahir mateix hi va haver l'assassinat d'una dona a València, i també malauradament és possible que el 99 haguem de veure molts més casos d'aquest estil, per tant, és allò que, quan un tema es repeteix reiteradament a través dels mitjans de comunicació, de vegades ens dona una certa insensibilitat, ja ens acostumam a veure aquests casos repetits, però és evident que des del punt de vista de les institucions i des del punt de vista de les administracions, aquesta insensibilitat no ha de quallar i, per tant, ha d'anar en un sentit just al contrari. I en aquest sentit, donam suport a la proposició no de llei, però pensam que ha de ser publicitada i ha de ser aprovada, evidentment, essent conscients que no basten declaracions d'anys europeus, ni declaracions de Nacions Unides, sinó que és un problema que s'ha d'abordar des de les seves causes i des d'allò que ho provoca.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Diputada. Ens agradaria que ens fes arribar aquesta transacció que ha fet, a veure si el grup proposant l'accepta. Sí, perfecte.

Té la paraula el diputat Sr. Bosco Gomila, del Grup Parlamentari PSM.

EL SR. GOMILA I BARBER:

Gràcies, Sra. Presidenta. El PSM també donarà suport a aquesta proposició no de llei que ha presentat el grup Popular. Ahir, al Ple del capvespre ja vam parlar sobre aquesta qüestió i ja es van posar de manifest els problemes i les situacions que vivien les dones que sofrien la violència domèstica, amb una proposició no de llei del Grup Socialista, on s'abordaven i es proposaven mesures molt més concretes sobre aquest problema que no les que ens proposa avui el Partit Popular.

Nosaltres també som de l'opinió que no és suficient la commemoració d'anys internacionals de o anys europeus de, sinó que ha de ser un treball diari i constant de les administracions, però també com conscients que aquests anys internacionals ajuden les institucions dirigides per persones menys conscienciades a actuar sobre aquesta qüestió, almenys aquell any internacional i moltes vegades es creen serveis o es fan actuacions que d'altra manera no s'haguessin fet i per açò creim que pot servir aquest any internacional.

Per tant, i no m'allargaré més, donarem suport a la proposta del Grup Popular.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Diputat. I, per finalitzar, té la paraula, pel Grup Parlamentari Socialista, la Sra. Leciñena.

LA SRA. LECIÑENA I ESTEBAN:

Gracias, Sra. Presidenta. La violencia contra la mujer es un fenómeno muy generalizado y que tiene su origen en la estructura social dentro de la que nos hallamos inmersos. El maltrato supone no solamente una agresión física o psíquica, sino que comporta una agresión contra la libertad de la persona y una limitación a su desarrollo autónomo como ser social. El tratamiento legal que a lo largo de la historia se ha venido dando a esta problemática, ha variado radicalmente y sin duda gracias a la lucha de la mujer para lograr la igualdad de sus derechos.

El tratamiento institucional internacional que se da a esta problemática se inició el año 75 durante la primera conferencia mundial sobre la mujer, en Méjico. Se señalaban en esta conferencia como objetivo principal de la educación social, enseñar a respetar la integridad física de la mujer. Naciones Unidas declara ya la década que va de 1976 a 1985 como Decenio de Naciones Unidas para las mujeres. Durante esta década se llevó a cabo un gran esfuerzo internacional en la revisión de los derechos de las mujeres. En el año 79, la Asamblea General aprobó la convención para la eliminación de todas las formas de discriminación contra la mujer; en la Conferencia mundial de Derechos Humanos de Viena, en el año 93, ya se reconoció que los derechos humanos de las mujeres son inalienables, considerándose incompatibles con los mismos, la violencia. Asimismo, se destacó en esta conferencia la importancia de la labor destinada a eliminar la violencia contra la mujer a nivel tanto público como privado. Posteriormente, la Declaración sobre la eliminación de la violencia contra la mujer, aprobada por la Asamblea General de Naciones Unidas en el 93, en su artículo 1, dice que la violencia contra las mujeres supone cualquier acto de violencia basado en sexo que dé lugar o pueda dar lugar a un principio de sufrimiento físico, sexual o psicológico de las mujeres, incluidas las amenazas que tales actos, la coacción o las privaciones (...), ya ocurran en la vida pública o en la privada.

Avanzando en el tiempo, la IV Conferencia mundial sobre la mujer, celebrada en China, en el 95, abordó ya el tema de la violencia contra la mujer, reconociendo que en todas las sociedades en mayor o menor medida, las mujeres están sujetas a malos tratos, de índole físico, sexual, psicológico, sin tener distinción en cuanto a nivel de ingresos, clase o cultura.

A pesar de todas estas recomendaciones, declaraciones, la realidad es que la violencia contra la mujer continúa siendo una realidad social y jurídicamente no se han adoptado los mecanismos suficientes para poder perseguirla y prevenirla debidamente.

Hoy, el Grupo Parlamentario Popular nos presenta una proposición no de ley para declarar el año 2000 como el Año Europeo contra la violencia hacia las mujeres, y el día 25 de noviembre, como Día Internacional. Qué duda cabe de que nuestro grupo parlamentario votará favorablemente esta proposición, pensamos que todos los esfuerzos dedicados a la reflexión y a la denuncia contra ciertas formas de violencia que sufren las mujeres, son cosas positivas, sin embargo queremos recordar que sólo con declaraciones de principios no vamos a encontrar solución a esta problemática.

Creo que aparte de palabras, hemos de pasar a los hechos, tenemos que tomar medidas concretas y urgentes, como la que ayer adoptamos al aprobar las casas de acogida y la prioridad de las mujeres maltratadas a la hora de acceder a viviendas sociales, y creo que tenemos un plan de igualdad de oportunidades de la mujer, donde lamentablemente, si nos atenemos a la valoración que se hace de lo que ha sido el 97 y el 98, todavía la tenemos, de las exactamente 68 acciones que tiene este plan, solamente se hace alusión a la violencia doméstica en la acción 7, cuando habla de oficinas de ayuda a las víctimas del delito. En esta acción, solamente, además consta como partida presupuestaria un convenio en colaboración con el Colegio Oficial de Psicólogos por millón y medio; la otra acción es la 8, donde se hace referencia a una mesa redonda sobre violencia doméstica celebrada en Maó y organizada en colaboración con el Consell Insular de Menorca y el Ayuntamiento de Maó, un curso de formación que se hizo sobre malos tratos, que tuvo lugar en mayo en Palma, y un curso de reciclaje en la escuela de policía local, y la asistencia por parte de algún representante de esta comisión a diversos seminarios. Y en la acción 27, cuando habla de centros de acogida a mujeres que han sufrido malos tratos.

Como digo, de las 59 acciones que tiene este plan, solamente en tres se habla de medidas para aplicar en casos de malos tratos, yo creo que están muy bien las declaraciones de principios, pero tenemos un plan que debería dedicarse más a solucionar con medidas concretas urgentes este tema, y de los tres mil millones que se supone, que se dice que tiene este plan, se deberían de aplicar más cantidades para tomar ya en adelante estas medidas.

Gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Diputada. Vol fer ús del torn de rèplica?

LA SRA. FERRANDO I BARCELÓ:

Sí, gràcies, Sra. Presidenta. En primer lloc, per agrair a tots els grups polítics, com no podria ser d'altra manera, i crec que en aquests temes ens hi hem trobat tots a favor, i m'agradaria que ho recordàssim, perquè ahir dèiem que no s'ha de presentar una proposta, crec que va ser aprovada i crec que més o manco tots els temes que s'han dut sobre aquesta problemàtica, crec que han estat votats a favor. Però, de totes formes, dir que agraeix molt sincerament aquest suport per part de tots els grups polítics a aquesta proposta.

Només dir que, efectivament, parlen de declaracions d'intencions, i crec que en aquesta comissió, precisament, han estat moltes, per no dir quasi la majoria de les propostes presentades per tots els grups polítics, que han estat bàsicament declaracions d'intencions, i crec que és important que aquest parlament es manifesti en contra de tot allò que pot suposar una vulneració dels drets humans, i crec que el Partit Popular ha estat el partit que més ha reivindicat que això era una vulneració dels drets humans, i crec que és important recordar-ho. I a més, en el cas d'aquesta problemàtica, és cert i com ja he dit, ens hi han trobat sempre quan ha estat per fer propostes d'actuacions concretes, però, per desgràcia, encara és necessari parlar-ne, a part de fer actuacions, és que se n'ha de parlar, jo crec que l'avanç important que hem aconseguit avui en dia sobre aquest tema és que se'n parli.

S'ha dit aquí perfectament sobretot per part de la diputada que m'ha precedit, que aquest tema va començar a preocupar l'any 75, què és l'any 75? Fa relativament poc temps, fins a l'any 93, Nacions Unides no va considerar que la vulneració dels drets humans de les dones era una vulneració dels drets humans, és que fa relativament poc, per tant és necessari parlar-ne encara, és necessari, encara, fer declaracions d'intencions i declaracions que això efectivament és així, i no neg, no neg, naturalment, que també s'han de fer actuacions. Per aquest motiu, accept la proposta que ha fet la representant d'Esquerra Unida, perquè ja l'havia avançada, que naturalment instar un poc així, a totes les institucions, quedava una mica enlaire, però en el sentit que deia, i així ho he expressat, que han de ser totes les institucions, administracions estatals, autonòmiques, insulars, locals i també la societat, perquè és un problema social, perquè no només a través de les actuacions de les institucions, sinó que, per desgràcia, és necessari un canvi de mentalitat de tota la societat, que només d'aquesta manera es podrà eradicar el problema.

Naturalment, són temes on s'ha d'actuar, no ho neg. De totes maneres, aquí crec que hi ha un poc de confusió, no parlem només de violència domèstica, parlem de violència contra les dones, per tant, no és que ho accepti, però no compartesc l'opinió que ha dit la Sra. Leciñena, que només dos punts, clar que és de la violència domèstica, perquè és una part de la violència exercida contra les dones, hi ha molts de tipus de violència contra les dones, no només la domèstica, crec que és la més greu, però n'hi ha d'altres, llavors tot el Pla està contemplat contra tot allò que suposa la desigualtat d'oportunitats cap a les dones.

En qualsevol cas, jo crec que em puc aventurar a dir que en aquest parlament, crec que en aquesta legislatura, i això és important, perquè crec que és important parlar-ne, crec, i si miram les hemeroteques, veuríem que en aquesta legislatura s'ha parlat més d'aquest tema que en totes les altres juntes. Crec que això és important i crec que hem de continuar. I agraeix el suport de tots els grups polítics.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Diputada. Vol fer arribar la proposta i se'n farà lectura per veure exactament com queda la proposició no de llei?

Suspenem la sessió per un temps de cinc minuts, per arribar a un acord entre tots els grups polítics.

LA SRA. PRESIDENTA:

Vol fer lectura, Sr. Lletrat.

EL SR. LLETRAT:

L'apartat 1r de la proposició no de llei serà: "El Parlament de les Illes Balears rebutja la violència exercida contra les dones en totes les seves vessants i insta totes les administracions, estatals, autonòmiques, insulars i locals, així com tota la societat, a continuar treballant i intensificant les actuacions i posant tots els mitjans possibles per tal d'eradicar i prevenir aquesta tara social".

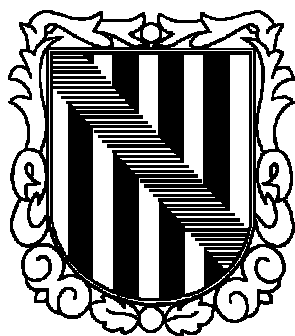
I a l'apartat 3r, abans de la "violència", "no violència".

LA SRA. PRESIDENTA:

Hi estan d'acord les senyores i els senyors diputats? Idò entenc que s'aprova per assentiment.

A continuació, i en relació a la ponència creada per a l'estudi dels maltractaments i la violència exercits contra les dones, vull informar la comissió que fins al dia d'avui només han presentat les propostes de compareixença en el si de la Comissió dels Drets Humans els Grups Parlamentaris d'Esquerra Unida de les Illes Balears i Popular. Agrairia que els altres grups fessin arribar les seves propostes, tal i com quedàrem a la darrera ponència que vàrem tenir.

I no havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió.

**DIARI DE
SESSIONS**

DEL

PARLAMENT

DE LES

**ILLES
BALEARS**

PREU DE LA SUBSCRIPCIÓ

Un any	2.000 pessetes.
Sis mesos	1.000 pessetes.
Tres mesos	500 pessetes.
Preu de l'exemplar	100 pessetes.

Redacció i Administració
PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS
C/ Palau Reial, 16
PALMA DE MALLORCA